

Från: [Torleif Ljung](#)
Till: [Margit Nothnagl](#); [Anette Neldestam Larsson](#); [Håkan Schroeder](#); [Karl Lövvie](#); [Lena Ekelund Axelson](#); [Åsa Lankinen](#); [Anders Carlsson](#); [Christina Lunner Kolstrup](#); [Hanna Sassner](#); [Ingrid Sarlov-Herlin](#); [Kristina Santen](#); [Lars Johansson](#); [Rickard Ignell](#)
Kopia: [Torleif Ljung](#); [Annica Thomsson](#); [Tomas Österman](#); [Kristin Larsson](#); [Andreas Gustavsson Fredlund](#); [Alexandra Nikolic](#)
Ärende: Expediering av beslut i FN-LTV 2021-12-15: § 122, Översyn av ämnesområden, SLU.Itv.2021.1.1.1-771
Datum: den 21 december 2021 09:29:09
Bilagor: [image001.png](#)

Översyn av ämnesområden

Handlingar

- Beslutsförslag

Föredragande:

Håkan Schroeder

Ärendet i korthet

Mål, avgränsningar och rapportering

Det övergripande syftet med projektet är att säkerställa att inriktningen av fakultetens ämnesområden ligger i linje med fakultetens uppdrag och strategi för framtiden, samt att det skapas goda långsiktiga förutsättningar för verksamhetens genomförande. Målet med projektet är att ta fram en utvecklingsplan som kan ligga till grund för fakultetsnämndens beslut om förändringar av ämnesområden.

I översynen ingår det inte någon utvärdering av ämnesområdenas framgång i form av verksamhetens resultat men erfarenheter från t ex KoN-utvärderingen 2018 som kan vara relevanta för översynen ska tillvaratas. Inte heller ämnesområdenas organisation vid institutionerna omfattas av översynen utan den avgränsas till ämnesområdenas ämnesmässiga inriktning och innehållsmässiga utveckling.

Det innebär frågeställningar som berör ämnesområdenas inordning i linjeorganisationen eller strukturer för chefskap inte omfattas av denna översyn. Förutsättningar för samordning med de andra fakulteterna ska klargöras tidigt i översynen genom dialog med ledningen för universitetet och fakulteter. Rapporten från översynen ska innehålla en beskrivning av nuläge med respektive institutionslednings syn på utvecklingsbehov och möjligheter. Vidare ska rapporten omfatta en analys av nuläget för ämnesområdenas inriktning och institutionsledningarnas syn på nuläge och framtid i relation till nuvarande uppdrag och strategin.

Resultat och slutsatser ska sammanfattas i ett förslag till övergripande utvecklingsplan. Fakultetsnämnden involveras i denna projektdel. Utvecklingsplanen utgör underlag för kommande beslut om förändringar. Beslut om förändringar av ämnesområden kan tas tidigast 2023 och bedöms vara möjliga att genomföra tidigast vid ingången 2024 detta för att säkerställa kvalitet i genomförandeprocesserna på institutionerna.

Bakgrund

Fakultetsnämnden beslutar om ämnesområden vilket sker i samband med beslut om anslagsfördelningsprinciper. Genom ämnesområdena styrs fakultetens ämnesmässiga inriktning och utgör även grunden för inriktning av högre anställningar. Inrättande och avveckling av ett ämnesområde beslutas av fakultetsnämnden efter samråd med institutionen. Beslutet

SLU ID:

SLU.Itv.2021.1.1.1-771

ska föregås av ett godkännande av rektor. Beslutet omfattar idag enbart ämnesområdets benämningar och inte beskrivningar av inriktningar.

Varken i det årliga regleringsbrevet till SLU eller styrelsens anslagsfördelning till fakulteterna finns något närmare preciserat uppdrag gällande ämnesinnehåll för forskningen eller forskarutbildningen. Fakultetens benämning "Landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap" ger dock viss vägledning. Namnet är dock inte heltäckande efter förändringen 2020 då djurinriktade ämnesområden flyttades till LTV-fakulteten från VH-fakulteten. I SLUs regleringsbrev under rubriken generella mål och åiterrapporteringskrav står det:

"Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ska redogöra för hur SLU:s verksamhet har bidragit till att uppfylla det av riksdagen fastlagda målet för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel: att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart".

Vidare framgår det av SFS 1993:221 (Svensk författningssamling) att SLUs uppdrag är att bedriva forskning samt utbildning på forskarnivå, avancerad nivå och grundnivå inom landskap och trädgård, naturresurser och jordbruk, skog samt veterinärmedicin och husdjursvetenskap. SLU bedriver också miljöanalys.

I styrelsens anslagsfördelning för 2021 står det:

"Basanslaget ska fördelas efter ämnesområde. Ett ämnesområde är ett av fakulteten definierat forskningsfält som är av relevans för universitetets ansvarsområden enligt SLU:s förordning och som institutionen ges i uppdrag att utveckla och upprätthålla. Ett ämnesområde kan också definieras utifrån den verksamhet som är nödvändig för att SLU ska kunna upprätthålla bredd och kvalitet i grundutbildningen. I ämnesområdesindelningen ska institutsuppgifter ingå. Statsanslagen får variera i storlek mellan olika ämnesområden. Anslaget är ett uppdrag uttryckt i kronor som relativt fritt disponeras av institutionen. Angivet anslag per ämnesområde är ett minsta belopp som prefekten ska tilldela ämnesområdet. Prefekten kan fördela mer anslag till ett ämnesområde t ex genom att använda den prestationsbaserade tilldelningen." Enligt styrelsens delegationsordning fastställer rektor riktlinjer för ämnesområden som är gemensamma för flera fakulteter och fakultetsnämnderna beslutar efter att ha inhämtat rektors synpunkter om vilka ämnesområden som ska finnas inom fakulteten".

Uppdraget inom utbildning på avancerad och grundnivå är däremot preciserad genom fastställt kursutbud. Inom miljöanalys har SLU fastställt program som anger inriktning.

SLUs sektorsuppdrag (institutsuppdrag en del) är utöver den breda formuleringen i regleringsbrevet kompletterat med särskilda uppdrag som är preciserade i regleringsbrevet.

Tolknings- och handlingsutrymmet för fakultetsnämnd och institutioner är alltså stort när det gäller forskningens inriktning vilket är helt i linje med att akademierna ska ha en självständig ställning.

Fakultetsnämnden ska genom bland annat beslut om ämnesområden balansera behov av ämnesmässig bredd för att säkerställa utbildningarnas kompetensförsörjning och kunskapsbehov, samt sektorsuppdraget i form av expertkunskap etc. Samtidigt ska forskningen ges goda villkor för hög kvalitet och konkurrensförmåga om kompetens och externa medel. Vidare förväntas fakulteten bidra till SLU:s forskningsspets på internationell nivå inom några områden som en del i SLUs målsättning att vara internationellt erkänt universitet. Denna balansgång, inom rådande ekonomiska ramar, är naturligtvis en utmanande uppgift.

Fakultetsnämnden fastställer ämnesstöden som utgör basanslaget till ämnesområdena. Institutionerna under ledning av prefekterna beslutar om hur verksamheten ska organiseras inom institutionerna d v s man är inte bunden till t ex en avdelningsstruktur som följer ämnesområdesindelningen. Prefekten ”leder och fördelar arbetet” på institutionen vilket också innebär mandat att fördela basanslaget inom institutionen (inom av styrelsensgivna ramar). Prefektens ekonomiska handlingsutrymme påverkas också av styrelsens beslut att det ska finnas en beredskap för att garantera vissa högre anställningar finansiering med statsanslag. Det finns inom fakulteten en rekommendation att det till varje ämnesområde ska vara knutet en rekryterad professor. Sammantaget innebär det att om ämnesstödet är för litet blir handlingsutrymmet litet och ämnesområdet riskerar att inte bli långsiktigt hållbart.

På LTV-fakulteten gjordes ett arbete i dekangruppen under hösten 2013 som utmynnade i ett förslag till ämnesområden och ämnesstöd (stora och små), som därefter diskuterades och fastställdes i dekanbeslut 2014-03-11 (Dnr SLU ltv 2014.1.1.1279). Förslagen till ämnesområden förankrades hos rektor och behandlades i rektors ledningsråd tillsammans med ämnesområdena vid de andra fakulteterna. 2015 beslutade fakultetsnämnden om en uppdatering av ämnesområdena vid LTV-fakulteten, 2017 togs det fram beskrivningar av ämnesområdena och deras tänkta utveckling. 2018 initierades en förändring av ämnesområdena inom institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi. Förändringen beslutades i FN-LTV under hösten 2019. Det har också förts diskussioner om förändringar av ämnesområden vid andra institutioner.

Sedan 2013/2014 har det även diskuterats en mer systematisk

process för att säkra kompetensförsörjningen på universitetet och fakulteten. Denna är intimt ihopkopplad med både utvecklingsprocessen för ämnesområdena och anslagsfördelningen, t.ex. beslutade styrelsen under 2015 om gemensamma principer för kompetensförsörjning som innebar att kompetensförsörjningsplaner baserade på institutionernas ämnesområden skulle införas vid samtliga SLU:s institutioner (motsv.) och fakulteter från och med 2016. Det finns ett välfungerade arbetssätt för att ta fram rekryteringsplaner som en del i att säkra kompetensförsörjningen vid LTV-fakulteten.

Vid LTV-fakulteten pågår en översyn av ämnen inom forskarutbildning, grundutbildning, docentmeritering under ledning av forskningssekreteraren som har en nära koppling till ämnesområdena. En översyn av ämnesområdena vid LTV-fakulteten kan ses som en fortsättning på ämnesprojektet ovan och i flera avseenden motiveras av SLU:s och fakultetens nyligen beslutade strategier. En sådan översyn behöver genomföras i dialog med universitetsledning och övriga fakulteter för gemensamt lärande och koordinering av ämnesinriktningar med gemensamma intressen.

Beslut

att en översyn av ämnesområdena vid LTV-fakulteten ska genomföras inför fakultetsnämndens beslut om anslagsfördelningsprinciper för 2023,

att det övergripande målet med översynen är att föreslå en utvecklingsplan som kan skapa förutsättningar för att fakultetens ämnesområden säkerställer genomförande av fakultetens uppdrag,

att översynen ska analysera verksamhetens nuvarande ämnesmässiga bredd och hur den förhåller sig till möjligheter att säkerställa verksamhetens kvalitet i genomförande av forskning, utbildning och miljöanalys. Även fakultetens expertkompetens i förhållande till SLUs sektorsuppdrag ska omfattas av analysen,

att översynen ska föreslå principer för ämnesområdesbenämningar och hur ämnesområdesbeskrivningar kan vara en del i underlaget för fakultetsnämndens arbete, samt

att översynen ska beakta möjliga synergier mellan ämnesområden, institutioner och fakulteter i utvecklingen av ämnesområden.

Mvh

Torleif Ljung
Fakultetshandläggare/ Faculty Administrative Officer

Sveriges lantbruksuniversitet

Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap (LTV)/

Faculty of Landscape Architecture, Horticulture and Crop Production Science

Fakultetskansli/ Faculty Office

Box 190, 234 22 Lomma, Sweden

Besöksadress/ Visiting address: Sundsvägen 5

Phone: +46- 40-41 50 44, Mobile: +46-72-218 90 10

torleif.ljung@slu.se, www.slu.se

